

miljøpartiet
de grønne

TROMSØ- ERKLÆRINGA

**POLITISK PLATTFORM FOR TROMSØ AP, TROMSØ SV,
TROMSØ SP OG MDG TROMSØ FOR PERIODEN 2019-2023**

Innhold

Et bærekraftig Tromsø - et arktisk forbilde i verden.....	3
FNs bærekraftsmål for Tromsø.....	4
1. Redusere forskjeller og bekjempe fattigdom.....	5
2. Sunn og bærekraftig mat.....	6
3. God helse og livskvalitet for alle.....	7
4. En god skole og kreativ oppvekst.....	9
5. Frihet og like rettigheter for alle.....	11
6. Meningsfull fritid og mangfoldig kulturliv.....	13
7. Grønn og trygg transport for alle.....	15
8. Anstendig og bærekraftig arbeidsliv.....	16
9. Innovativt næringsliv og solid infrastruktur.....	17
10. Levende nærmiljø.....	18
11. Bærekraftige byer og distrikt.....	19
12. Et klimaregnskap i balanse.....	21
13. Rent hav.....	22
14. Respekt for dyr og natur.....	22
15. Naturen som kilde til livskvalitet.....	23
16. En ny politisk kultur.....	24
Ny styringsmodell.....	24
Samarbeidspartiene er enige om følgende modell for formannskap og hovedutvalg:.....	24
Eierskapspolitikk.....	25
17. Samarbeid for å nå målene – politiske posisjoner.....	26
Underskrifter.....	26

Et bærekraftig Tromsø - et arktisk forbilde i verden

FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Samarbeidspartiene vil bidra til å fremme målene og at Tromsø kommunes virksomhet settes inn i en slik sammenheng. Vi har derfor bygd opp vår samarbeidserklæring etter mal fra bærekraftsmålene. Slik ønsker vi å skape et bærekraftig Tromsø.

Tromsø skal være et arktisk forbilde i verden. Gjennom vår arktiske historie, den kunnskap og kompetanse som finnes i kommunen og gjennom å være vertskap for det permanente sekretariatet for Arktisk råd, har vi tatt en posisjon som arktisk hovedstad. Denne posisjonen må brukes aktivt til å skape ringvirkninger lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt på spørsmål om forvaltning og utvikling av Arktis. Tromsø skal også jobbe opp mot nasjonale myndigheter og politiske organer, for å sikre at vi får økt gjennomslag for viktige prosjekter innenfor infrastruktur, kunnskapsmiljøer, forskning, klima og Arktis. Tromsø skal jobbe aktivt opp mot makta for å få gjennomslag for viktige prosjekter for landsdelen, som Nord-Norgebanen.

Samarbeidspartiene ønsker å tenke nytt i det politiske arbeidet og hvordan vi jobber i Tromsø kommune. Vi skal bestrebe et godt samarbeid på tvers av partigrenser for å fremme våre felles interesser for Tromsø – som kommune, by og distrikt. Gode forslag fra andre partier skal behandles med respekt. Vi vil jobbe for å bygge en politisk kultur basert på samarbeid, tillit og samhold for Tromsøs interesser.

Samarbeidspartiene vil jobbe videre med å styrke samarbeidet med Universitetet i Tromsø. Vi vil jobbe for å bevare Universitetssykehuset i Nord-Norge som det viktigste sykehuset i landsdelen og at ressursene til sykehuset ikke svekkes.

Oppsummert er det tre saker som samarbeidspartiene særlig vil fremme i perioden:

1. Tromsø skal styrkes som en bærekraftig og rettferdig kommune
2. Tromsø skal være et arktisk forbilde i verden – og skal styrke regionens gjennomslag i Norge
3. Tromsø skal ha et politisk miljø preget av samarbeid og samhold om kommunen vår

FNs bærekraftsmål for Tromsø

Tromsøsmål 1:	Redusere forskjeller og bekjempe fattigdom
Tromsøsmål 2:	Sunn og bærekraftig mat
Tromsøsmål 3:	God helse og livskvalitet for alle
Tromsøsmål 4:	En god oppvekst og utdanning
Tromsøsmål 5:	Frihet og like rettigheter for alle
Tromsøsmål 6:	Meningsfull fritid og mangfoldig kulturliv
Tromsøsmål 7:	Grønn og trygg transport for alle
Tromsøsmål 8:	Anstendig og bærekraftig arbeidsliv
Tromsøsmål 9:	Innovativt næringsliv og solid infrastruktur
Tromsøsmål 10:	Levende nærmiljø
Tromsøsmål 11:	Bærekraftige byer og distrikt
Tromsøsmål 12:	Et klimaregnskap som går i balanse
Tromsøsmål 13:	Rent vann og rent hav
Tromsøsmål 14:	Respekt for dyr og natur
Tromsøsmål 15:	Naturen som kilde til livskvalitet
Tromsøsmål 16:	En ny politisk kultur
Tromsøsmål 17:	Et arktisk forbilde i verden

1. Redusere forskjeller og bekjempe fattigdom

I Tromsø lever 6 % av barn i husholdninger på og under fattigdomsgrensen. Den største årsaken til fattigdom er manglende lønnsinntekt. Å legge til rette for å få flere i arbeid er derfor et prioritert mål for oss. De høye boligprisene i Tromsø er for mange familier en medvirkende årsak til at de sliter økonomisk.

Mange tiltak som kan komme lavinntektsfamilier til gode, som redusert foreldrebetaling, gratis fritidstilbud og reduserte egenandeler, forutsetter god kommuneøkonomi. Samarbeidspartiene vil derfor ha fokus på å skape økonomisk handlingsrom for å kunne redusere forskjellene i samfunnet. I dag er dette handlingsrommet for lite i Tromsø. Dette krever at vi gjør kloke prioriteringer.

De største utfordringene er at kommunen har et for høyt kostnadsnivå i helse og omsorg, og at vi har gjennomført store og nødvendige investeringer som har medført høy gjeldsgrad. Kommunen pådrar seg også kostnader gjennom at staten overfører oppgaver til kommunen uten at det følger nødvendige midler til drift av disse.

Samarbeidspartiene vil prioritere forutsigbarhet og god budsjett disiplin. Alle politiske vedtak skal ha budsjettdekning og følge en langsiktig plan. Hovedutvalgene skal ha vedtakskompetanse innen sine fagområder og større mulighet til å følge opp at vedtak får ønsket effekt.

Vi vil fremme et reelt samarbeid mellom ansatte, politikere og administrasjon. Vi skal se hen til og fremheve gode eksempler fra egen og andre kommuner, næringsliv og offentlig forvaltning.

Vi skal jobbe med å øke inntektene til kommunen gjennom å føre en aktiv eierskapspolitikk. Vi skal prioritere investeringer som kan gi besparelser. Kommunen leier i dag både kontorlokaler, formålsbygg og bruker store summer på å leie boliger. Investeringer i slike bygg kan gi en betydelig besparelse.

Eiendomsskattetaksten skal ikke økes i perioden, men skattegrunnlaget kan indeksreguleres hvert andre år.

2. Sunn og bærekraftig mat

Samarbeidspartiene vil skape større fokus på de klimamessige aspektene rundt mat som blir kastet. På verdensbasis kastes 1/3 av all mat som produseres. Klimagassutslippene knyttet til dette matsvinnnet tilsvarer like mye som all persontransport til sammen. Hadde klimagassutslippene knyttet til matsvinn vært et land, ville bare USA og Kina hatt større utslipp.

Vi vil at Tromsø kommune skal samarbeide med organisasjoner som for eksempel Tromsø Matsentral og Tromsø Folkekjøkken. Disse henter overflødig mat fra dagligvarebutikker og bakerier, som igjen blir råvarer til gratismåltider for mennesker som trenger det.

På sikt ønsker vi at mat på sykehjem og institusjoner kan lages lokalt, med muligheten for beboere til å delta i matlagingen og kjenne den gode matlukta.

Vi skal fortsatt støtte «Inn-på-Tunet». Samarbeidet mellom kommunen og Holt Økopark skal formaliseres da dette er en viktig arena for utvikling av innovativt urbant landbruk.

Kommunens kantiner skal ha et vegetaralternativ, og prioritere lokalprodusert mat i den daglige matlagingen.

3. God helse og livskvalitet for alle

Trygghet for framtidens velferd

Samarbeidspartiene vil fortsette arbeidet som er igangsatt for å tilpasse driften av helse og omsorg til et bærekraftig nivå. Utgiftsveksten må ned, samtidig som vi fortsatt skal gi kvalitativt gode og tilstrekkelige tjenester til innbyggerne. Arbeidet med heltidskultur skal videreføres.

Samarbeidspartiene vil - i samarbeid med de tillitsvalgte - se på mulighetene for ekstern finansiering av forsøk med 6-timersdag i barnehage eller sykehjem. Vi vil utvide ordningen med bemanningskontor til alle områder der det er hensiktsmessig.

Samarbeidspartiene vil ta et større politisk ansvar for forbedringsarbeidet, spesielt program for utvikling av helse og omsorg. Dette arbeidet er helt avgjørende for å trygge god velferd i framtida.

Folkehelse

Samarbeidspartiene vil innarbeide folkehelseperspektivet i alle områder av kommunens utviklingsarbeid. Det handler blant annet om tilgjengelige friluftsområder, trygge veier, gode bomiljø, god luftkvalitet, giftfri og næringsrik mat og gode kultur- og aktivitetstilbud for alle. Sammenhengen mellom oppvekstvilkår og senere helseutvikling gjør at vi særlig må styrke innsatsen for de yngste barna. Dette gjelder både forhold som omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, men også fattigdom som helseutfordring.

Mange med ulike helseplager har et for høyt forbruk av medisiner. Vi vil følge opp arbeidet som er gjort på sykehjemmene og i oppfølgingstjenesten for å redusere medisinbruken.

Forebygging, tidlig innsats, lavterskel og rehabilitering for eldre

Eldre er ingen homogen gruppe. Mange lever aktive liv med god råd, god helse, mange fritidsaktiviteter og er ressurspersoner i arbeidsliv og frivillige organisasjoner. Det har stor helsemessig betydning at folk kan leve meningsfulle og gode liv i et samfunn der det er behov for alle.

Samarbeidspartiene vil jobbe for solidaritet og aktivitet på tvers av generasjoner i lokalmiljøene, satse mer på forebygging, rehabilitering og sosial deltakelse. Dårlig psykisk helse hos eldre er et underkommunisert problem.

Mange skeive møter mye uvitenhet og fordommer når de blir eldre. Vi vil øke LHBTQI-kompetansen i eldreomsorgen.

Frivilligheten vil i framtida spille en stadig viktigere rolle og det vil kreve at det offentlige bidrar. Vi vil samarbeide med frivillighetskoordinatorer i Røde kors og Bymisjonen for å sikre god oppfølging i alle bydelene.

Eldre med behov for sykehjems plass må få det når de trenger det. Andre skal kunne bo hjemme eller i tilrettelagte boliger med god bistand av faste team for økt trygghet og kontinuitet i hjemmetjenesten. Vi vil videreføre prosjektet Framtidens hjemmetjenester. Kroken Bo- og velferdssenter skal bygges tilrettelagt for mennesker med demens.

Barn og familie

Samarbeidspartiene vil sikre jordmortjenesten tilstrekkelige ressurser til å gi et sammenhengende og godt forløp i svangerskapet og med hjemmebesøk etter fødsel.

I Ungdata-undersøkelsen etterlyses tettere oppfølging av helsesykepleier. Vi vil øke antall helsesykepleiere og sørge for at Psykhjelpa blir tilgjengelig for de som trenger det. Psykisk helse skal integreres i skolens undervisning med opplæring om både vår fysiske og mentale helse. Vi vil opprette flere rusfrie fritidstilbud for ungdom.

Samarbeidspartiene vil videreføre vaksinasjonsprogrammet mot hjernehinnebetennelse blant russen.

Omsorg uten profitt

Samarbeidspartiene vil ta tilbake omsorgstjenester som er satt ut til private kommersielle aktører. I første omgang gjelder det sentralkjøkkenet som drives av ISS. Mat skal lages hjemme, og målet er at alle sykehjem skal kunne tilberede maten i egen regi. Inntil alle kjøkken er tilstrekkelig utbygd gjennom det statlige programmet, vil vi at kommunen skal overta driften av sentralkjøkkenet selv. Vi vil også fase ut kommersielle innen barnevern, rus og psykiatri i takt med utbygging av kommunalt tilbud.

Mer brukerstyring

Samarbeidspartiene vil videreføre styrkingen av BPA-ordningen som gir bedre livskvalitet til personer med nedsatt funksjonsevne. Vi vil teste ut brukerstyrte innleggelse for psykiatriske pasienter og utarbeide handlingsplan for forebygging mot selvmord og selvskading. Ettervern for rusavhengige, med fokus på bolig, arbeid, aktivitet og sosial oppfølging skal prioriteres.

4. En god skole og kreativ oppvekst

Barnehage

Tromsø kommune skal følge minimumskrav for grunnbemanning for ordinære barnehager når det gjelder pedagogtetthet (bemanningsnormen).

Kommunen skal i større grad følge opp sin tilsynsplikt overfor ikke-kommunale barnehager for å sikre et forsvarlig tilbud i alle ledd.

Samarbeidspartiene vil innføre søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO.

Samarbeidspartiene ønsker å finne alternative løsninger for barnehager i distriktet med lavt barnetall, f.eks. å etablere familiebarnehager. Skal vi få næringsutvikling og bosetting i distriktene, må det være et barnehage tilbud og en skole såpass nært at familier velger å bosette seg der.

Skole

Ny læreplan (2020) har en overordnet del hvor følgende samfunnsutfordringer er meislet ut:

- Folkehelse og livsmestring
- Demokrati og medborgerskap
- Bærekraftig utvikling
-

Dette er samfunnsutfordringer som krever engasjement og innsats fra enkeltmennesker og fra samfunnet for øvrig. Skolen skal utvikle elevenes kompetanse knyttet til disse tre temaene. Disse hovedutfordringene i ny læreplan favner godt det arbeidet som er gjort på Selnes skole med varm lunsj til elevene, men hvor skolemåltidet også er en læringsarena og hvor miljøfokuset er sterkt i forhold til matsvinn.

Kommunestyret i Tromsø har vedtatt at det skal innføres en skolematordning på skolene i kommunen, enten gjennom bevilgning til skolene eller en ordning kombinert med en begrenset egenandel. Samarbeidspartiene ønsker en utprøving av skolemåltid på flere skoler for å vurdere kostnader og organiseringsformer for en mer permanent ordning.

Praktisk-estetiske fag, entreprenørskap og alternative læringsarenaer gir elevene et bredere opplæringstilbud i en teoritung skolehverdag. I tråd med ny læreplan og med fokus på livsmestring, vil samarbeidspartiene vektlegge et slikt fokus i Tromsøskolen. «Inn på tunet» og Holt økopark kan være samarbeidspartnere for skolene slik at den praktiske og erfaringsbaserte læringsarenaen styrkes. Alle barn i Tromsø skal ha mulighet til å gå på sin nærskole. Nåværende skolestruktur skal ligge fast i perioden. Utbygging av nye boområder må knyttes nært til skolebyggkapasitet slik at skolekretsgrensene blir forutsigbare for elevene.

Samarbeidspartiene vil bygge ny Tromsdalen skole og ny ungdomsskole på Kvaløysletta. Vi vil også arbeide for at den gamle lærerskolen i Mellomvegen 110 overtas av kommunen og bygges om til en kombinert barne- og ungdomsskole.

Arbeidet med å sikre universell utforming ved kommunens skoler skal være en prioritert oppgave. Vi ønsker også å tilrettelegge for prøveprosjektet «samisk språkdusj» på ungdomsskoler.

Tverrfaglige team, PPT og andre ressurser til elevene skal gis nært brukerne og være en tilgjengelig støtte for skoler og barnehager. Tidlig innsats er også forebygging av lese- og skrivevansker.

Samarbeidspartiene vil sørge for at lærernormen gjennomføres slik at skolene i Tromsø sikres en god lærertetthet.

SFO må sikres ressurser også til elever med spesielle behov slik at disse kan bruke dette tilbudet. Barns medvirkning skal styrkes i plan og utviklingsarbeid som omhandler deres hverdag i den kommunale planleggingen.

Elevene i Tromsøskolen skal oppleve inkludering og fellesskap som en grunnleggende verdi i skolehverdagen.

Barnevern

Barnevernet gjør hver dag en viktig jobb for barn og ungdom i Tromsø. Det er avgjørende at de inkluderes i beslutninger som vedrører dem. Målet er å sikre tidlig og tilpasset bistand til det enkelte barnet.

Det blir også viktig i større grad å gi et tilbud i hjemmet, nærmiljøet eller fosterhjem fremfor institusjonstilbud når det er mulig. Rekruttering av flere fosterfamilier med minoritetsbakgrunn må styrkes.

Vi vil forsterke oppfølging av voksne mellom 18 og 23 år som har vært i barnevernets omsorg.

Universitetsbyen Tromsø

Tromsø har mange store og viktige forskningsmiljøer og er vertskommune for hovedcampus til UiT Norges Arktiske Universitet. Dette gir mange muligheter. Samarbeidspartiene vil ivareta vår vertskapsrolle og sikre et tett og godt samarbeid med universitetet og studentsamskipnaden. Vi vil videreføre studentrådet og sikre de formelle samhandlingsarenaene mellom kommunen, universitetet og studentsamskipnaden.

Samarbeidspartiene vil fortsette det viktige pionerarbeidet med prosjektene med universitetsbarnehager og universitetsskoler.

5. Frihet og like rettigheter for alle

Tromsø er en solidaritetsby hvor inkludering, integrering og mangfold står sterkt.

Fra gammelt av har folk fra store deler av verden satt sitt preg på Tromsø gjennom handel og kulturelle aktiviteter. I dag er Tromsø en flerkulturell kommune som består av mennesker fra 150 forskjellige nasjoner. Kommunen skal være en raus og varm kommune, og en pådriver for å fremme menneskerettigheter og likeverd.

I en situasjon der verden står overfor den største flyktningkrisen siden andre verdenskrig, har Norge valgt å stenge grensene for mennesker på flukt. Samarbeidspartiene vil gi regjeringen beskjed om at Tromsø må ta imot flere flyktninger enn i dag. Samarbeidspartiene vil styrke arbeidet i integreringsrådet og sørge for at tiltaksdelen av integreringsmeldinga blir gjennomført.

Vi vil bekjempe alle tilløp til rasisme, diskriminering og fremmedfiendtlighet som vil splitte samholdet mellom folk. Dette gjelder også vold mot og diskriminering av samer og kvener. Vi vil legge til rette for organisasjoner som arbeider for integrering, bidra til støttestarbeid for asylsøkere og flyktninger, samt sikre at det flerkulturelle fellesskapet blir tatt vare på. Alle som bor i Norge har rett til å leve frie og likestilte liv. Det er imidlertid et økende, men skjult problem at mennesker på flukt - også barn - utsettes for menneskehandel i form av slavearbeid og prostitusjon. Samarbeidspartiene støtter arbeidet mot A-krim, sosial dumping, homofobi, æresvold, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.

Vi vil satse videre på fortløpende å oppdatere Handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold og sette av midler til at foreslåtte tiltak i planen kan gjennomføres. Vi vil markere støtte til Tromsø Arctic Pride.

Krav til tilgjengelighet og universell utforming i kommunens planer er viktig for at alle skal kunne delta på lik linje i samfunnslivet.

Internasjonal solidaritet

Tromsø har status som internasjonal by - mye på grunn av innbyggernes langvarige og sterke solidaritetsengasjement og folk-til-folk-arbeid. Vi vil styrke båndene til våre samarbeidsbyer og vennskapsbyer. Vi støtter Tvibits arbeid med ungdom i Gaza. Vi vil presisere viktigheten av å videreføre og konkretisere kommunens vedtak om boikott av varer fra okkuperte områder og sørge for at Tromsø kommune ikke skal investere i selskaper som bidrar til folkeretts- og menneskerettsbrudd.

Tre stammers møte

Tromsø er Sápmis største by. Vi vil videreutvikle innholdet i samarbeidsavtalen med Sametinget. Samisk språk og kultur skal være en naturlig del av barnehage- og skoletilbudet i kommunen. Vi vil også sikre god kvalitet og tilstrekkelig kapasitet ved den samiske barnehagen Gouvssahas Mánáidgárdi, ved Prestvannet skole og de samiske basene i Sjømannsbyen. Det bør åpnes for at elever med samisk opphav skal kunne velge samisk som sidemål. Samarbeidspartiene vil arbeide for at det utdannes flere helsemedarbeidere med samisk språk og kulturkompetanse og sikre tilgangen på samiske tolker ved helseinstitusjonene. Det samiske språksenteret Gáisi Giellagouvddáš skal fortsatt bidra til å revitalisere samisk språk og identitet i virkeområdene og med lokaler både i Lakselvbukt og i Tromsø sentrum. Vi vil også styrke satsingen på kvensk språk og kultur.

Vi vil gå i dialog med Sametinget og de samiske miljøene i byen med sikte på å etablere et Samisk Hus i Tromsø. Et samisk hus må spesielt kunne møte behovene hos samisk ungdom.

Likestilling

Likestilling mellom kjønnene er en sentral verdi som skal gjennomsyre alt vi gjør.

Tromsø kommune er en organisasjon med skjev kjønnsfordeling. 73 % av de ansatte i kommunen er kvinner. Fordelingen mellom kommunens forskjellige arbeidsplasser er ofte enda skjevere. Brann og Redning er en mannsdominert arbeidsplass, mens blant annet barnevernet, barnehagene og forebyggende helse har stor overvekt av kvinner. Forskning viser at kulturen på arbeidsplassen blir påvirket av kjønnsfordelingen, og at ytterpunkter i begge retninger er negativt for kulturen. For eksempel taper barna i Tromsø kommune på at det ikke jobber flere menn i barnehagene. Samarbeidspartiene vil derfor aktivt jobbe for å jevne ut denne skjevheten, gjennom å oppfordre flere menn til å søke jobb i barnehager, i forebyggende helse og andre plasser der det er nødvendig. Vi vil også fortsette arbeidet med «Menn i helse».

De siste årene har kommunen gjennomført et vellykket heltidsprosjekt. Prosjektet har ført til at Tromsø kommune har en gjennomsnittlig stillingsprosent på 81,1 %, er den storbykommunen som lyser ut størst andel 100 % stillinger og er den første kommune med fremforhandlet intensjonsavtale med tre ulike særavtaler som fremmer heltidskultur. Prosjektet er nå avsluttet, og det er viktig å videreføre arbeidet slik at mye av det vi har fått til ikke skal forsvinne de neste årene. Samarbeidspartiene vil derfor holde trykket oppe for heltidskultur i Tromsø kommune. Gjennom KS og andre kanaler skal vi bidra til at likelønn blir en prioritering i lønnsoppgjør.

6. Meningsfull fritid og mangfoldig kulturliv

Idrett

Tromsø har et bredt og mangfoldig idrettsliv, hvor mange legger ned en stor frivillig innsats. Samarbeidspartiene vil fortsatt prioritere barne- og ungdomsidretten. Vi ønsker å bygge videre på det solide samspillet som er med idretten, ved at Tromsø idrettsråd sikres et godt samspill med Tromsø kommune i alle saker som berører idretten og i god tid før beslutninger fattes.

Samarbeidspartiene vil bygge videre på idrettsbyen Tromsø, for å sikre at vi får arenaer som gjør det mulig å satse både som bredde- og toppidrettsutøver i Tromsø. Det er i dag et betydelig etterslep for hallidrettene, og vi vil sikre en god fremdrift på forprosjektet for å løse problemstillingen med at Tromsøhallen raskt kan komme i en kritisk fase. Det innebærer at det skal bygges 4-5 hallflater ute i bydelene, før Tromsøhallen enten rehabiliteres eller skaper rom for nybygg. Når dette er gjort, er tiden inne for et «Tromsø Spektrum» slik at dette etterslepet fylles og gir Tromsø en skikkelig kamp- og turneringsarena.

Vi vil jobbe for at tradisjonelle uteidretter som langrenn, skiskyting, alpint, hopp, skøyter og orientering har gode anlegg og muligheter for sin aktivitet og at friidrettens behov for inne- og utendørsanlegg blir prosjektert.

Samarbeidspartiene vil sikre at e-sport (videospill i en formalisert form for konkurranse eller prestasjonsutøvelse) og uorganisert ungdom for øvrig, kan leie kommunale idrettsanlegg og kommunale bygg på lik linje og med samme vilkår som idrett- og kulturorganisasjoner.

Samarbeidspartiene vil prioritere å fortsette med ordningen med gratis hall-leie for barn og unge i ukedagene (skoleruta). Det samme gjelder åpen hall ordningene i sommerferie og høytider. Vi vil etter hvert som hallkapasiteten øker, tilstrebe en gradvis overgang til gratis hall-leie for barn og unge også i helgene. Vi skal satse videre på utstyrsutlånordningen TURBO og vil utvide den slik at den kan ha utlånstasjoner i flere bydeler og i distrikts-Tromsø.

Samarbeidspartiene vil i samarbeid med de ulike særidrettene ha et nærmere fokus på å styrke paraidretten i Tromsø og ta initiativ til å få igangsatt en aktivitetsguide til personer med nedsatt funksjonsevne.

Kultur

Samarbeidspartiene vil prioritere kulturen og ta vare på og videreutvikle Tromsø som en levende kulturby. Vi vil opprette et «kulturråd» etter modell fra Tromsø idrettsråd. Vi vil prioritere å iverksette og ha en god oppfølging av kulturplanen, spesielt med hensyn til personer med nedsatt funksjonsevne

Vi vil sikre at barn- og unge kan oppleve og delta aktivt i kulturlivet og vil videreføre ordningen med «UNG kulturrabatt» og samarbeidet med NAV om «opplevelseskort» for barn i lavlønnsfamilier. Kulturskolen skal desentraliseres, gjerne i samarbeid med bydelsrådene, og at koblingen til SFO kan bli sterkere. Samarbeidspartiene vil se på muligheten til å få igangsatt flere lavterskeltilbud og se på muligheten for å lage en aktivitetsguide innenfor kulturen, etter modell fra idretten.

Tromsø har en rekke viktige signalbygg som vi må ta vare på, blant annet Tromsø Kunstforening, Kysten, Verdensteateret, Alfheim Svømmehall og Rådstua. Tromsø kommune må sørge for at disse blir satt i stand og får en god bruk som ivaretar kunst- og kulturlivet og byggenes arkitektur og status som signalbygg.

Samarbeidspartiene vil utvikle og ta vare på kommunens eierskaps- og vertskapsforpliktelser for viktige kulturinstitusjoner som NOSO Arktisk Filharmoni, Hålogaland Teater, Nordnorsk kunstmuseum, med flere. Vi vil videreutvikle samarbeid med de frie kunstnere og deres institusjoner, som for eksempel miljøet ved Rådstua. Tromsø er en festivalby med et titalls musikk- og filmfestivaler som tiltrekker både et nasjonalt og internasjonalt publikum.

Samarbeidspartiene vil sikre at det er rom for at det tilbys gode kunst- og kulturtilbud også utenfor Tromsø sentrum.

Samarbeidspartiene er bevisste på at kirkene er i en særstilling som kulturminner og forteller om tusen års kulturhistorie med noen av de fremste eksemplene innenfor arkitektur, kunsthistorie og håndverk. Derfor vil vi jobbe for at Tromsø kirkelige fellestråd kan ivareta denne oppgaven som forvalter av kirkebyggene i Tromsø.

7. Grønn og trygg transport for alle

Tromsø skal være en ledende kommune innenfor grønn og bærekraftig byutvikling. Hensynet til miljøet og kommunens klimaansvar skal være gjennomgripende på alle politiske områder og FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn. Vi har et mål om å få på plass en byvekstavtale, og vi skal fortsette og videreutvikle arbeidet med å rigge kommunen for forhandlinger. Målet med byvekstavtalen er å redusere personbiltrafikken og samtidig gjøre det enklere å velge sykkel, gange eller kollektiv i hverdagen. En fremtidig byvekstavtale skal sette barn og unge først. For å komme i gang med å begrense biltrafikken vil vi forskuttere arbeidet i Tenk Tromsø med etablering av gratis innfartsparkeringer.

Det skal legges til rette for et bilfritt byliv. I sentrum vil vi prioritere busser og myke trafikanter. I sentrumsplanen skal det utredes stenging av enkelte gater for personbiltrafikk. Vi vil jobbe for etablering av flere sikre sykkel-parkeringer under tak og med lademuligheter. Vi vil sette i gang arbeidet med prosjektering av oppgradering av Storgata nord. Elektrisk ferge for persontransport til/fra sentrum skal inngås om en del av forhandlingsgrunnlaget i en fremtidig byvekstavtale. Vi vil rullere parkeringsplanen for Tromsø sentrum.

Tromsø kommune har mange utrygge skoleveier. Det er behov for bedre lyssetting, trygge krysningspunkter, fartsreducerende tiltak og gang- og sykkelveier. I påvente av inngåelse av byvekstavtale med staten har vi søkt staten om en økning av drivstoffavgifta. Vi ønsker at midlene fra den økte drivstoffavgifta i hovedsak øremerkes til utvikling av trygge skoleveier i hele kommunen.

Luftkvalitet har stor betydning for folks helse. Enkelte dager i året har Tromsø den dårligste og farligste lufta i landet. Farlig luftforurensning medfører betydelig helserisiko og at mennesker med luftveisproblemer ikke kan bevege seg fritt ute. Vi vil intensivere arbeidet med å få på plass flere målestasjoner og vi vil om nødvendig iverksette restriktive tiltak mot luftforurensning. Vi kan ikke være bekjent med at lufta i Tromsø bare er for noen.

Vi vil ha en politisk gjennomgang av konsekvensene av nedlagte busstopp i bynære områder. Dersom det viser seg at denne nedlegginga har en negativ effekt, vil vi jobbe for å reversere dette. Samarbeidspartiene vil fortsette å jobbe for en jernbane til Tromsø.

8. Anstendig og bærekraftig arbeidsliv

Kommunestyret skal bevisstgjøres i sin rolle som øverste ansvarlige arbeidsgiver.

Tromsø kommune skal være en trygg og attraktiv arbeidsgiver. Åpenhet, ytringsfrihet, medbestemmelse, forbedringsarbeid og samarbeid skal prege hele organisasjonen.

Mangel på kvalifisert arbeidskraft vil være en stor utfordring i fremtiden. Kommunen må tenke strategisk og langsiktig med tanke på å beholde og rekruttere riktig arbeidskraft. Gode arbeidsvilkår med heltidsstillinger, etter- og videreutdanning, konkurransedyktig lønn og reell medvirkning i utvikling av arbeidsplassen er forutsetninger for at kommunen skal være konkurransedyktig på arbeidsmarkedet. Helhetlige planer for å ivareta dette må utvikles i nært samarbeid mellom politikere, administrasjon og tillitsvalgte.

Faste, hele stillinger skal være utgangspunktet for ansettelse i kommunen. Vi skal videreføre og utvikle dette arbeidet med mål om at heltid skal være en rettighet og deltid en mulighet.

Kommunen skal gjennomføre strategiske og profesjonelle ansettelsesprosesser, for å sikre riktig person på rett plass. Trygge og dyktige personalledere er en viktig forutsetning for å redusere sykefraværet og bedre arbeidsmiljøet.

Arbeid gir inntekt, frihet og mulighet til å leve det livet vi drømmer om. Kommunen må gå foran som et godt eksempel i å forebygge utenforskap og praktisere inkluderende arbeidsliv for de som har falt utenfor. Kommunen skal gi flere mennesker mulighet til arbeid og arbeidstrening og vise fleksibilitet overfor egne ansatte. Vi vil jobbe for flere arbeidsplasser for ungdom, få på plass flere varig tilrettelagte arbeidsplasser for mennesker som er uføretrygdet og vi vil at kommunen skal gå foran i ansettelse av mennesker med funksjonsnedsettelse. Vi ønsker også at Tromsø kommune skal være en foregangskommune når det gjelder å ansette innvandrere.

Arbeidet med innføring av Oslo-modellen skal intensiveres. Gjennom Oslomodellen skal kommunen bruke sin innkjøpsmakt til å sikre et seriøst arbeidsliv og gjøre det attraktivt å bli fagarbeider. Modellen gir blant annet incentiver til å forhindre sosial dumping, svart arbeid og annen arbeidsmarkedskriminalitet, samt høyere krav om bruk av læring på kommunale byggeplasser.

Samarbeidspartiene vil arbeide for etablering av et tverretattlig a-krimssenter i Tromsø for å blant annet sikre å styrke gode arbeidsvilkår i alle bransjer. Tromsø kommune vil jobbe for at det skal stilles krav til norske lønns- og arbeidsvilkår for all skipsfart i norske farvann.

9. Innovativt næringsliv og solid infrastruktur

Tromsø har et variert og innovativt næringsliv. Vi har tilgang på store naturressurser, ei befolkning med høy og variert kompetanse og en god kultur for å drive forretning. Samarbeidspartiene vil legge til rette for å bruke disse ressursene til å beholde og videreutvikle et næringsliv som er bærekraftig økologisk, sosialt og økonomisk og som sikrer eksisterende og skaper nye arbeidsplasser.

Tromsø kommune stiller seg bak målet fra Næringsforeningen i Tromsø om å etablere 2 000 nye arbeidsplasser i næringslivet.

God og bred næringspolitikk fordrer god samfunnsmessig infrastruktur med gode boliger, velfungerende skoler og barnehager, gode helsetjenester, godt miljø, fritidstilbud, rikt kultur- og idrettsliv osv. Dette gjør byen attraktiv for bedriftsetableringer og tiltrekker seg kompetent arbeidskraft til næringslivet.

Noe av de aller viktigste tiltak direkte målrettet mot næringslivet er:

- å sikre tilstrekkelig næringsareal i sentrum, i bydeler og i distriktene
- avansert, stabil og sikker digital infrastruktur
- gode løsninger for transport
- forutsigbar og rask kommunal behandling i alle saker som angår næringslivet

Kommunen må bidra til at en større andel av verdiskapinga blir i landsdelen og i Tromsø. Dette gjelder spesielt innen fiskeri, havbruk og energi. Hvert år landes mer enn to millioner tonn fisk i Tromsø. Svært mye av dette er frossen fisk som ikke blir videreforedlet i Norge, men sendes direkte ut på verdensmarkedet. Tromsø har både kompetanse og ressurser til å kunne ha en kunnskapsbasert utvikling av fremtidens næringer innen fiskeri, havbruk og andre marine næringer.

Tromsø er Norges største sjømatkommune. Den mindre flåten gir et betydelig bidrag til verdiskapinga i kommunen. Tromsø vil jobbe aktivt for å få på plass viktige investeringer i fiskerihavnene i kommunen.

Reiselivsnæringa er ei voksende og viktig næring i Tromsø. Vi skal tilrettelegge for bærekraftig og miljøvennlig vekst i denne næringa. Kommunen skal utrede former for fellesgodefinansiering, herunder turistskatt.

Samarbeidspartiene vil styrke samarbeidet med UiT, forskningsinstitusjonene og næringsforeninga. Tromsø har et stort potensial for å utvikle næringer innen farmasi, IKT, romteknologi, miljøovervåking og bioprospektering basert på nye teknologiske løsninger.

Andre viktige næringer i Tromsø er bygg- og anlegg, handel, tjenesteyting, jordbruk, reindrift og kulturnæring, med flere. Tromsø kommune må arbeide aktivt med tilrettelegging for lokale utøvere innen disse bransjene. Spesielt ønsker vi å gjenoppta kommunens satsing på kulturnæringa.

Kommunen skal være pilotkunde ved anskaffelse av nye miljørettede tjenester og produkter gjennom utviklings og innovasjonskontrakter som utformes slik at lokalt og regionalt næringsliv kan konkurrere om kontraktene.

Kommunen skal fortsette samarbeidet om utvikling av flyplassen gjennom flyplassutvalget.

10. Levende nærmiljø

Tromsø er både by og land. Det er et viktig mål for oss å opprettholde et levende distrikt. Stadig flere unge velger å bosette seg utenfor bysonen. Det er viktig at det er gode tjenester i hele kommunen. Våre klimatiske forhold skaper store utfordringer med vanskelige føreforhold og rasfare i noen bygder. Mange mangler oppdaterte beredskapsplaner. Det vil vi gjøre noe med.

Nærmiljøet er viktig for innbyggernes trivsel, og vi må derfor ha en større satsing på å utvikle gode nærmiljø for de som bor utenfor sentrumskjernen. Alle trenger barnehager, skoler, arbeidsplasser og offentlige velferdstilbud der de bor. Næringslivet i distriktene skaper store verdier. Det må tilrettelegges med gode tjenestetilbud slik at folk fortsatt vil bo i distriktene og unge etablere seg der.

Stadig flere har Tromsø som reisemål og vi må tilrettelegge for den økende turismen. Slik det er i dag er turistene en for stor belastning for lokalbefolkningen. Vi skal bygge ut sanitæranlegg med toalettfasiliteter og bedre håndtering av avfall fra turistnæringen. Lokalbutikkene kan her spille en viktig rolle.

Mange som ønsker å bo i distriktet opplever problemer med å få bygge bolig. Delvis skyldes det uvilje mot å selge tomter eller hus, delvis skyldes det for rigide regler om fradeling av mulige boligtomter. Områder som ikke egner seg til jordbruk eller er gode friluftsområder, skal kunne vurderes for mulig regulering til bolig.

Vi vil utvikle samarbeidet mellom utviklingslagene og bydelsrådene. Kommunens økonomiske bidrag skal fortsatt indeksreguleres og vurderes styrket, dersom det økonomiske handlingsrommet gir rom for dette i perioden. Utviklingslagene og bydelsrådene skal sikres reell medvirkning og påvirkningskraft i den politiske prosessen.

Samarbeidspartiene vil opprettholde næringsfondet, hvorav 30 % skal øremerkes til bruk i distriktet.

11. Bærekraftige byer og distrikt

Byutvikling

Samarbeidspartiene vil jobbe for helhetstenkning rundt byutvikling, herunder iverksetting av flere områdereguleringer - og skal jobbe for å sette av areal til viktige samfunnsmessige funksjoner i alle bydeler. Vi trenger en variert og mangfoldig boligsammensetning i hele kommunen. Gjennom aktiv planlegging skal vi sikre bolyst og bomiljø. Vi ønsker boligområder som også sikrer møteplasser på tvers av generasjoner, og som ikke koster noe å bruke.

Vi vil at Hovedutvalg for kommune og byutvikling (KOBY) også skal være planutvalg for å sikre en mer helhetlig og forutsigbar reguleringsprosess. Vi skal ha en gjennomgang av hvor mange ferdigregulerte boliger kommunen har og utforske hvilke muligheter vi har til å sikre utbygging av allerede ferdigregulerte arealer.

Vi vil utarbeide en høyhusplan, hvor ikke bare den aktuelle høyden defineres, men også plassering og utforming. Vi ønsker å jobbe videre med boligbygging og fortetting i sentrumsnære områder. En fortetting krever stort fokus og krav om flere lekeplasser og offentlige parker og grøntareal. Vi ønsker også å fremme arbeidet med hybridbygg i Tromsø, som både inneholder handel, kontor og boliger.

Tromsø by er omkranset av et stort, rikt og viktig distrikt. Vi skal legge til rette for attraktive lokalsamfunn og boligbygging i hele kommunen.

Kommunen skal ha et strengt jordvern. Det vil ikke tillates omregulering av landbruksområder før vi har en verneplan for matjord og oppdatert beitebruksplan og landbruksplan er på plass, med mindre et område helt åpenbart ikke har landbrukspotensiale. Spredt boligbygging kan likevel tillates. I all behandling av reguleringsendringer i landbruksområder skal bondeorganisasjonenes og utviklingslagenes uttalelser tillegges stor vekt.

Boligpolitikk

Det er et kommunalt ansvar å legge til rette for at det bygges tilstrekkelig med boliger. Særlig viktig er dette hvis den private boligbyggingen stagnerer. Samarbeidspartiene åpner for at kommunen bør ha en beredskap på å bygge selv.

Vi vil prioritere arbeidet med å skaffe flere kommunale utleieboliger. Vi vil vurdere hvorvidt kommunen skal gå mer aktivt inn som boliginvestor, fordi dette kan hjelpe til på egenkapitalkravet.

Kommunen bør etterstrebe et prinsipp om at flere innbyggere får mulighet til å eie fremfor å leie. Vi vil utrede om «Sandnesmodellen» kan benyttes i Tromsø for å utvikle tomter til boligformål, samtidig som et potensielt økonomisk overskudd kommer fellesskapet til gode.

Samarbeidspartiene vil igangsette arbeidet med en handlingsplan for å sikre bedre tilgang til livsløpsboliger og boligfelt med universell utforming.

Vi vil jobbe for bedre samhandling mellom Stiftelsens kommunale boliger, Arnestedet AS, boligkontoret og eiendomsforvaltningen i kommunen. Vi ønsker også et bedre samarbeid mellom kommunen og private utbyggere for å bygge tilrettelagte boliger. Dette kan være private initiativ for

å bygge boligklynger med personalbase eller familier som går sammen om å skape noe i fellesskap, som for eksempel Seniorhuset.

Det er i dag et stort etterslep på vedlikeholdet av kommunens egen boligmasse. Vi vil bestille en tilstandsrapport som skisserer behovet for vedlikehold, slik at vi får bedre grunnlag for å vurdere hvor og hvilke tiltak som bør iverksettes.

Samarbeidspartiene ønsker å utvide startlånsordningen, og vil blant annet jobbe opp mot Husbanken og Regjeringen for å få i gang et prøveprosjekt med dette i Tromsø.

12. Et klimaregnskap i balanse

I 2017 var utslippene av CO₂ i Tromsø på 238 000 tonn. Klima-, miljø- og energiplanen forplikter oss til å redusere disse utslippene med 20 230 tonn i året fram til 2030. Samarbeidspartiene vil prioritere å sikre at KME-planen blir gjennomført.

Tromsø kommune skal i tråd med KME-planen innføre forpliktende klimabudsjettering. Klimabudsjettet skal være førende for HØP-en (Handlings- og økonomiplanen) og vedtas samtidig med denne. Kommunen skal hente kunnskap fra arbeidet som er gjort i Oslo kommune og basert på dette utvikle en modell for klimabudsjettering og klimaregnskap tilpasset Tromsø kommune. Dette vil også innebære beregning av utslippstall der det offentlige tallgrunnlaget ikke er tilstrekkelig.

Skipsfarten er den sektoren i Tromsø som har de største CO₂-utslippene. Tromsø kommune skal i samarbeid med Tromsø havn sørge for landstrøm i havna. Kommunen har en klar forventning til at Tromsø havn får dette på plass sammen med innføring av EPI (Environmental Port Index). Havna skal prioritere landstrøm der CO₂-utslippene blir redusert kraftigst. I samarbeid med fiskeriorganisasjonene skal kommunen bidra til infrastruktur i fiskerihavnene som gjør overgang til hybride fiskefartøy lettere. Det skal utredes regulatoriske muligheter for å sette et samlet utslippstak knyttet til cruisetrafikken.

Avfallsforbrenningsanlegget til Kvitbjørn Varme er det største punktutslippet av CO₂ i Tromsø. Kommunene skal vurdere om det er mulig å få til karbonfangst og lagring ved dette anlegget. Nye havbrukslokaliteter og krav til disse skal avgjøres ved revidering av kystsoneplanen.

Tromsø skal sette krav til fossilfrie byggeplasser når kommunen bygger, og oppfordre private utbyggere til det samme.

13. Rent hav

Tromsø er tuftet på høsting av rike ressurser i havet. Store mengder plastsøppel blir dumpet i havet. Plasten utgjør en trussel mot livet i havet og kampen mot plastforurensing er en kamp vi må sette alt inn på å vinne. Samarbeidspartiene vil jobbe videre med prosjektet Tromsø som plastfri by. Det betyr at vi må gjøre kommunen mindre avhengig av plast, og at plastavfallet vi omgir oss med ikke kommer på avveie.

Vi vil jobbe videre med å få bedrifter, institusjoner, virksomheter og enkeltpersoner med på en holdningsendring til mindre bruk av engangsplast og resirkulere den plasten som kan resirkuleres og som ikke allerede inngår i en god sirkulær økonomi gjennom avfallshåndtering.

Det er en målsetting at Tromsø kommune i størst mulig grad skal bruke materialer som ikke er fossile og som er fullt ut biologisk nedbrytbare. Tromsø kommune skal støtte bedrifter og forskningsprosjekter i Tromsø og i vår region, som kan utvikle gode alternativer til plast.

Festivaler og arrangementer i kommunen som tar dette problemet på alvor og har gode tiltak for å redusere plastbruk, skal få uttelling for initiativet.

14. Respekt for dyr og natur

Tromsø er en storby med mange og varierte dyrehold. Kjøledyr, ville dyr, marine dyr og produksjonsdyr i primærnæringene landbruk og reindrift. Samarbeidspartiene ønsker å sikre dyrene i kommunen med gode vilkår og bærekraftig forvaltning.

Tromsø Kommune har et ansvar for å opprettholde en veterinærvaktordning som er tilgjengelig også ved akutte situasjoner utenom åpningstid. For landbruket er det avgjørende for dyrevelferden at det finnes veterinærer med husdyrfaglig kompetanse tilgjengelig til enhver tid. Samarbeidspartiene vil derfor videreføre ordningen med veterinærvakt, og sikre at det kommer på plass en ny avtale når dagens avtale går ut ved årsskiftet 2019-2020. Dagens ordning er et samarbeid med Karlsøy Kommune som vi ønsker videreført.

Tromsø kommune har store utmarksområder. Det er viktig å ivareta en bærekraftig utvikling av viltbestanden i kommunen, samt jobbe aktivt mot tap av artsmangfold og bevaring av uberørt natur. Samarbeidspartiene vil beholde Viltnemda som en egen kommunal nemnd som ivaretar oppgaver innen viltforvaltning.

Dyrebeskyttelsen i Tromsø er en viktig pådriver for å styrke dyrevern på flere nivå. Gjennom informasjon, påvirkning og direkte hjelp er dyrebeskyttelsen en tydelig profil for å sikre dyrs rettigheter og velferd. Samarbeidspartiene vil støtte opp den jobben som Dyrebeskyttelsen i Tromsø gjør og videreføre driftsstøtten.

15. Naturen som kilde til livskvalitet

Tromsø er en by med vakker og allsidig natur. Satsing på friluftsliv er med på å skape «det gode liv» i kommunen vår. Den gjør oss attraktiv for beboere, næringsliv og besøkende, og bidrar til å sikre god befolkningsvekst.

Den store satsingen på friluftsliv, uteaktiviteter, sosiale møteplasser, folkehelse og grønn byutvikling som har skjedd i Tromsø kommune de siste årene har betydd mye for kommunen og innbyggerne – og blir lagt merke til nasjonalt. Det er særdeles god bruk av knappe kommunale midler å drive folkehelsearbeid med å gjøre det ‘tilgjengelig, tilrettelagt og tiltrekkende’ nært der folk bor.

Det er et mål å bevare og videreutvikle grønne lunger i og rundt byen. Vi vil ta vare på og videreutvikle Tromsømarka. Vi vil utvide bymarkaprojektet til å inkludere bynære friluftsområder på Kvaløya og på fastlandet, herunder etablering av friluftsparker og aktivitetsparker i flere bydeler.

Kommunen skal sikre grenser for Tromsømarka i form av en markalov for Tromsø eller annen statlig sikring. De gjenværende områdene med naturfjære skal inkluderes i Tromsømarka. De bynære naturområdene på fastlandet og på Kvaløya skal inkluderes i Tromsømarka-begrepet

Vi vil fortsette oppgraderingen av turveinettet med lys, benker, skilt, hundeparker, discgolfparker, pumtracks og treningsparker. Vi skal utrede en turvei/sti langs fjæra på Kvaløysletta slik at man også her får en trafiksikker turvei nær fjæra.

Bydelen Reinen - Gammelgård - Kaldslett mangler tilgang til fjæra med trafiksikre over/underganger. Dette er en bydel i voldsom vekst som er uten turveier, nærmiljøanlegg utenom skolene og større tilrettelagte områder. Det er viktig å se veisystemene og friluftsområdene i sammenheng. Et mål må være at det er enkelt og trygt, også for barn, å komme seg ut i naturen.

I distriktet skal vi videreføre arbeidet som Tromsø kommune og Ishavskysten friluftsråd utfører med å merke stier, kloppe, sette opp skilt og informasjonstavler og lage kart. Spesielt ønsker vi å støtte og utvide prosjektet 10 på hjul. Det er laget planer for fortsatt utbygging av utfartsparkeringer i distriktene for sommer- og vinterbruk. Det samme gjelder toaletter og renovasjonsløsninger i distriktene. Vi vil sammen med Visit Tromsø og NHO Reiseliv jobbe opp mot sentrale myndigheter for å gjøre Tromsø til en nasjonal pilot for besøksforvaltning.

Tromsø kommune vil også samarbeide nært med frivillige organisasjoner som Troms Turlag, Havpadleklubben, Tromsø Jeger og Fisk m.fl. for å ivareta og videreutvikle befolkningas muligheter til aktivt friluftsliv i kommunen. Vi vil i samarbeid med skytterorganisasjonene jobbe for å finne en lokasjon for ny skytebane.

Samarbeidspartiene vil prioritere drift og vedlikehold, samt midler til tråkking av skiløyper. Vi må ta vare på det vi etablerer og vi må ha tilstrekkelige midler til å trække skiløyper og gåsoner i ukedagene og helgene. Denne tilretteleggingen koster lite i forhold til hvor mye aktivitet og glede den skaper.

Et bedre samarbeid med frivillige organisasjoner kan bidra til å løse noen driftsutfordringer. At lag og foreninger får ansvar for sine anlegg gjør også at folk får et eierforhold til sine nærområder og det kan bringe midler inn i slunkne foreningskasser.

16. En ny politisk kultur

Politiske partier har forskjellige løsninger på hvordan samfunnet skal være. Samarbeidspartiene ønsker at den politiske kulturen skal være åpen og demokratisk. Vi ønsker et godt samarbeid med alle partiene i kommunen og et tettere samarbeid med administrasjonen.

Vi vil fremme en god møtekultur i kommunestyremøtene ved blant annet å fordele taletid til partiene. Vi skal tilstrebe en ryddig og strukturert møteledelse i kommunen.

Vi vil ha jevnlig møter med alle gruppelederne.

Vi vil vurdere direkteoverføring av utvalgsmøter og formannskapet.

Det skal settes ned et tverrpolitisk økonomiutvalg (ad-hoc) som skal rapportere til formannskapet. Her kan man ta inn både interne og eksterne krefter til å jobbe med denne utfordringen.

Ny styringsmodell

Samarbeidspartiene legger vekt på evalueringene som ble gjort av formannskapet og enstemmig vedtatt av kommunestyret i august 2019. Disse anbefalingene peker på at man bør videreføre formannskapsmodellen, men at komiteer med kun innstillingsrett til kommunestyret blir erstattet med en hovedutvalgsmodell hvor hovedutvalgene får egen beslutningsmyndighet. Det betyr at saker kan delegeres og endelig behandles i utvalget, men også at utvalgene i større og prinsipielle saker fortsatt skal innstille til kommunestyret.

Formannskapet er økonomiutvalg og innstiller i saker hvor budsjetttrammer for de ulike utvalgene endres og i helhetlige økonomiske saker, som handlings- og økonomiplan, økonomirapporter og regnskap. Formannskapet skal behandle nærings saker. Plansaker flyttes fra formannskapet til kommune- og byutviklingskomiteen.

Dette betyr redusert saks- og arbeidsmengde til formannskapet, mens hovedutvalgene skal ha mer delegasjon på sine områder og også ha mulighet til å følge de respektive fagavdelinger nærmere opp. Administrasjonens delegasjonsfullmakter vil bli redusert og flere avgjørelser lagt til hovedutvalgene. Formannskapet vil få et redusert frikjøp og hovedutvalgenes ledere vil få et større frikjøp enn i dag. Partifrikjøp blir omtrent som i dag.

Samarbeidspartiene er enige om følgende modell for formannskap og hovedutvalg:

- Ordfører får en årslønn på 110 % av stortingsrepresentants godtgjørelse (kr 1.086.796)

- Varaordfører får en årslønn på 80 % av stortingsrepresentants godtgjørelse (kr 790.397).

- For andre frikjøpte politikere settes 100 % frikjøp til 70 % av stortingsrepresentants godtgjørelse (kr 691.598). Samlet frikjøp for den enkelte politiker skal ikke overstige 100 % slik det er definert her. Alle prosenter under er regnet ut fra at 100% er lik 70% av stortingsrepresentants lønn.

- Formannskapet utvides til 11 medlemmer
 - o De 9 formannskapsmedlemmene frikjøpes i 30 % stilling (kr 207.479)
- Det velges 5 hovedutvalg med følgende ansvarsområder:

- Helse- og velferdsutvalget (HV)
 - Kommune- og byutviklingsutvalget (med plansaker) (KOBY)
 - Kultur-, idrett- og friluftslivsutvalget (KIF)
 - Miljø-, klima- og samferdselsutvalget (MIKS)
 - Utdannings- og oppvekstutvalget (OU)
- Utvalgenes ledere frikjøpes i 70 % stilling (kr 484.119)
 - Utvalgenes nestledere frikjøpes i 15 % stilling (kr 103 740)
- Det velges et kontrollutvalg på 5 medlemmer, hvorav 3 fra kommunestyret.
 - Kontrollutvalgets leder frikjøpes i 15 % stilling (kr 103 740)
 - Partigruppene får tildelt midler til egne frikjøp eller administrasjon/rådgivere:
 - Grunnbeløp pr. gruppe tilsvarende 17 % frikjøp
 - Pr. medlem tilsvarende 7 % frikjøp
 - Ledere av kommunale råd godtgjøres med 12 % frikjøp

Hovedutvalgslederne velges blant kommunestyrets representanter. Det tilstrebes gjennomgående representasjon der det er mulig.

Delegasjonsreglementet skal tilpasses ny modell. Godtgjøringsreglementet oppdateres tilsvarende nye regler og det tas inn bestemmelser om lønn under sykdom og innmelding i pensjonsordningen for frikjøpte politikere.

Modellen skal evalueres etter ett år.

Eierskapspolitikk

Samarbeidspartiene vil videreføre et aktivt eierskap gjennom eierskapsteamet. Innen et år fra konstituerende møte skal det utarbeides en oppdatert eierskapsstrategi. Kommunestyret skal fortsatt ha årlige rapporteringer fra de kommunalt hel- og deleide selskapene.

Samarbeidspartiene vil sikre offentlig eierskap i våre selskaper for å ta vare på fellesskapets ressurser og interesser, råderetten over naturressursene og en langsiktig verdiskapning. Flere av kommunens selskaper og foretak, som Tromsø havn KF, Arnestedet AS, Remiks AS, Tromsøbadet KF, Troms Kraft, Tromsø Parkering AS og Tromsø Offentlige Parkering AS forvalter oppgaver som er offentlig myndighetsutøvelse eller i skjæringspunktet mot offentlige oppgaver. Disse vil vi videreutvikle og beholde solide, slik at de kan tjene sine formål best mulig.

Tromsø kommune som eier vil aktivt søke å få til en utbyttepolitikk som gir jevn årlig avkastning til eier, samtidig som det er økonomisk bærekraftig for bedriften og kan sikre nødvendig investeringskapital.

17. Samarbeid for å nå målene – politiske posisjoner

Samarbeidspartiene er enige om følgende fordeling av politiske posisjoner:

Ordfører: Arbeiderpartiet

Varaordfører: Senterpartiet

Partienes fordeling i formannskapet: Ap 2, SV 2, Sp 1, MDG 1
Opposisjonen 5

Hovedutvalg (Nestledere i parentes):

Utvalgsleder Helse og velferd: SV (Opposisjonen)

Utvalgsleder Kommune og byutvikling: Ap (Sp)

Utvalgsleder Kultur, idrett og friluftsliv: Ap (Opposisjonen)

Utvalgsleder Miljø, klima og samferdsel: MDG (SV)

Utvalgsleder Oppvekst og utdanning: SV (Opposisjonen)

Kontrollutvalgets leder: Opposisjonen

Underskrifter

Tromsø, 2. oktober 2019.

Arbeiderpartiet	Sosialistisk Venstreparti	Senterpartiet	Miljøpartiet De Grønne
Gunnar Wilhelmsen	Pål Julius Skogholt	Marlene B. Bråthen	Barbara Vögele
Tone Marie Myklevoll (s)	Gunhild Johansen (s)	Wenche Skallerud (s)	Askild Gjerstad (s)
Jarle Heitmann (s)	Benjamin A. Notkevich (s)	Rita Roaldsen (s)	Sofie Stranger (s)